

Epöli Hírmondó

XXIII. évfolyam
2. szám
2021. december 21.

e-mail: onkormanyzat@epol.hu
honlap: www.epol.hu

„Álmodtam egy világot, hol nincs több harc
s a békének zaja szól.
Szívemből kívánom, e meghitt hely csak létezzen
valahol,
Hol nem fáj a szegénység terhe, szárnyalunk a
boldogságtól.
Ez volna Isten terve”.

(F. T. Nejad)

Kedves Epöliek, Hírmondó olvasók!

Nagy szeretettel köszöntök mindenkit az Epöli Hírmondó hasábjain.

Az év végéhez közeledvén ismét számot adunk, hogy mi történt az elmúlt esztendőben, valamint tervet készítünk az elkövetkezendő 2022-es újesztendőre.

Az év elején éppen felfutóban volt a járvány harmadik hulláma. A számos korlátozás közepette úgy gondoltuk, hogy látjuk az alagút végét, hiszen megérkeztek az időközben kifejlesztett oltóanyagok, melyektől a járványból kifelé vezető utat reméltük. Ma már sejtjük, hogy messze még a vége.

Megvalósultak, megvalósulnak a fejlesztéseink.

Elkészült a Táncsics M. utca és a Bem J. utca útburkolatának felújítása. Tovább szintén pályázatot nyújtottunk be a Petőfi S. tér útburkolatának felújítására, mely szintén zöld lámát kapott, így a kivitelezés 2022. I. félévében valósulhat meg.

Sikeresen pályázott az önkormányzat az országfásítási programon. 2022. tavaszi szállítású fák közül 20 db Királydió és 10 db Hegyi juhar facsemete kerül majd elültetésre a szőlőhegyre vezető út és a sportöltöző melletti közterületekre.

Az idén „szinte” korlátozás nélkül megtartott rendezvényeinket (nyárbúcsúztató sportdélután, szüreti felvonulás, idősek napja) is támogatta kormányzatunk, így a meghívott fellépők és a rendezvény lebonyolításához igénybevett szolgáltatások jelentős része nem a településünk önkormányzatának szűkös forrásait terhelték.

Az ünnepek előtt, a napokban érkeznek az orvosi rendelőbe az „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése Máriaalom és Epöl községekben” című TOP-4.1.1-15KO1-2019-0022 azonosító számú projekt finanszírozásából beszerzett eszközök. **Melyek: 24-órás**

vérnyomás mérő készülék, boka-kar index meghatározására alkalmas automatizált készülék, informatikai eszközök (számítógép, nyomtató), illetve további kisebb értékű orvosi eszközök.

Nagy örömmre szolgál, hogy a háziorvosi ellátás színvonalát sikerül jelentősen emelnünk ezekkel az eszközökkel, kiváltképp ebben a nehéz időszakban.

Epöl Község Önkormányzata idén is sikeresen pályázott a szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó támogatásokra. A majdnem 750.000,- Ft támogatás segítségével 39 erdei köbméter keménylombos tűzifa került beszerzésre. A megvásárolt tűzifa a rászoruló és igénylők között nagyrészt már kiosztásra került.

Itt szeretném megragadni az alkalmat és tájékoztatni az igénylőket, hogy az önkormányzatnak nem feladata a háztartások teljes téli tüzelőjének biztosítása. Minden családnak saját magának kell gondoskodnia a téli tüzelő biztosításáról, az adott támogatás csak hozzájárulás a kiadások csökkentéséhez.

Célszerű már tavasszal, koranyáron elkezdni gondoskodni a téli hónapokról. Sajnos évről – évre egyre több család keresi fel az önkormányzatot azzal a problémával, hogy karácsony előtt egy-két héttel egyáltalán nincs tüzelőjük. Bármennyire is szeretnénk segíteni, sajnos lehetőségeink végesek.

2022-re vonatkozó terveink közül szeretnék megemlíteni néhányat.

Mivel az önkormányzatnak nagyon szűkösek az anyagi forrásai, ezért továbbra is pályázatok segítségével tud fejlesztéseket megvalósítani.

A Magyar Falul program keretén belül tervezzük a még fel nem újított utcákat újrászfaltozni, a kritikus járdaszakaszokat kijavítani, a Kossuth L. utcai támfal helyreállítását, és még nagyon sok más.

Továbbiakban kívánok minden kedves epöli lakosnak

**ÁLDOTT, BÉKÉS KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS SIKEREKBEN, EGÉSZSÉGBEN GAZDAG,
BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT.**

Tácsik Attila
polgármester

Epöl Község Önkormányzati Képviselő- testületének hírei

Tisztelt Hírmondó Olvasók!

A 2021. év II. féléve is a koronavírus okozta vészhelyzetben zajlott, de képviselő-testületünk már ülésezhetett, dolgozhatott.

Július 5-én tartottuk a II. félév első munkaterv szerinti ülését, amelyen Tácsik Attila polgármester tájékoztatta a képviselőket az elmúlt ülés óta tett fontosabb intézkedésekről, melyek közül a legfontosabb és egyben a legjobb hír a **Petőfi tér felújítására elnyert 14.411.000.-Ft összegű pályázati támogatás megszerzése volt.**

E mellett polgármester úr elmondta, hogy a nehézségek ellenére is meg tudtuk tartani a Március 15-i ünnepséget, megemlékeztünk a Doni áttörésről és megünnepeltük Nemzeti Összetartozás napját.

Nagy öröm, hogy befejeződtek a Bem J. utcai és a Táncsics utcai felújítások, és újra lehetőségünk nyílt diákokat alkalmazni nyári munkára.

Helyszíni szemlére hívtuk a Magyar Közút térségi vezetőit, hogy a Bajna-Epöl közötti szakasz, patak melletti területnek szalagkorláttal való elkerítését és az útszűkület megszülyedé padkájának helyreállítását végezzék el.

Ugyanezen a képviselő- testületi ülésen fogadtuk el a vendéglátóhelyek új nyitva-tartásáról szóló rendeletet, melyet megtekinthetnek a honlapon.

Augusztus 30. volt a soron következő képviselő-testületi ülés időpontja, amelyen a két ülés közötti fontosabb intézkedésekről szóló tájékoztató után Kardos Boglárka, a Tündérváros Epöli Napközi Otthonos Óvoda új intézményvezetője mondta el elképzeléseit az intézmény vezetéséről, az új fejlesztési irányokról.

Ezután tájékoztatót adtunk a képviselőknek a féléves költségvetés állásáról.

A továbbiakban módosítottuk a házasságkötés és egyéb családi események szolgáltatási díjairól szóló rendeletet, mivel az elmúlt, több, mint 10 évben olyan jogszabályváltozások történtek, melyeket követni kellett a helyi rendelet szabályainak alakításával is.

Természetesen, a vészhelyzet fennállása alatt a díjakat nem emelhetjük fel és új díjtételt sem állapíthatunk meg.

Végül az augusztusi ülésen nyújtottunk be szándéknyilatkozatot a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázaton való elindulásra, a tavalyi évhez hasonlóan, azért, hogy a felsőoktatásban tanuló epöli gyermekeket támogatni tudjuk.

A következő képviselő- testületi ülést **szeptember 27-én** tartottuk. Itt elsősorban, Tácsik Attila polgármester úr egyeztetette a képviselőkkel, hogy ebben az évben még milyen rendezvényeket tudunk megtartani, természetesen mindig szem előtt tartva a járványügyi intézkedéseket.

Megalkottuk a 2022-től érvénybe lépő helyi rendeletet a szociális alapellátásokról. (Erről a jövő évben tájékoztatjuk kedves olvasóinkat.)

A szeptemberi ülés további részében elfogadtuk az Esztergomi Tankerületi Központtal fennálló vagyongazdálkodási szerződés meghosszabbítását, így az alsós oktatás továbbra is a költségvetés keretében marad.

Végül módosítottuk Epöl Község Önkormányzata Szervezeti- és Működési Szabályzatát, eldöntöttük, hogy 2021-ben ki kapja a Dicséretes Epöli Porta kitüntetését, valamint összehívtuk az idei Falugyűlést és Közmeghallgatást, október 25-ére.

2021-ben a Dicséretes Epöli Porta kitüntető címet Dinnyés Gyuláné, Epöl Arany J.u.2/A. és Horváth István és felesége Epöl, Szabadság u. 5. sz. alatti lakosok kapták.

Ezúton is gratulálunk és további jó egészséget kívánunk az otthonuk és környéke felújításához.

Október 25-én 17.00 órától kezdődött a soron következő képviselő-testületi ülésünk, amelyen a minden ülésen kötelező, elmúlt ülés óta történt eseményekről szóló polgármesteri beszámoló után, Elődné Lukács Erzsébet jegyző, azaz jómagam terjesztettem elő, kötelező napirendi pontként a 2022.évi belső ellenőrzési terv elfogadásáról szóló javaslatot, amelyet a képviselők el is fogadtak. Az Egyebek napirendi pont keretében Tácsik Attila polgármester úr tájékoztatta a jelenlévőket az idei szociális tűzifa program keretében kiosztható mennyiségről és a kiszállítás feltételeiről és módjáról.

Szintén október 25-én hangzott el a – véleményünk szerint- nagy sikerű Idősek Napjáról szóló tájékoztató, amelyen nagy örömeinkre igen sokan vettek részt és úgy éreztük, s úgy tapasztaltuk, hogy a megjelentek valóban jól érezték magukat. A COVID '19 vírus folyamatos újjáéledése miatt féltünk, hogy meg tudjuk-e rendezni az Idősek napját, de úgy gondolom, most már nyugodtan mondhatjuk, hogy jó időben, jó döntést hoztunk. A rendezvényen, Tácsik Attila polgármester úr köszöntője után megtisztelte az Időseket, Popovics György a Komárom- Esztergom Megyei Közgyűlés Elnöke és Romanek Etelka a Komárom- Esztergom Megyei Közgyűlés Alelnöke is.

Reméljük, **JÖVŐRE ÖNÖKKEL UGYANITT!**

Ugyancsak október 25-én került sor az idei Falugyűlés és Közmeghallgatás megtartására is, a Községházán, amelyen 7 fő érdeklődő jelent meg, s fel is tették kérdéseiket. A kérdések leginkább a járdák és utak további felújítására, s a birtokvita témakörébe tartoztak. A válaszokat helyben megadtuk. Tácsik Attila polgármester úr azzal az ígérettel zárta az idei Falugyűlést, hogy igyekezzünk szem előtt tartani- ahogy eddig is- a pályázati célok kifizetésénél az itt elhangzott konkrét kéréseket, főként a járdák felújítására vonatkozókat.

November 15-én sor került egy **rendkívüli ülésre is**, mivel lehetőségünk nyílt a település Rendezési tervének költségeire pályázatot benyújtani, így egyetlen napirendi pont keretében 3.000.000.-Ft-ra pályázatunk az ún. településterv elkészítéséhez. Döntés a későbbiekben várható.

Végül **November 29-én** került sor az eddig utolsó képviselő- testületi ülésünkre, amelyen a polgármester úr tájékoztatója után, amely az elmúlt ülés óta tett fontosabb intézkedésekre vonatkozott, meghallgattuk Dinnyés-Kardos Éva intézményvezető beszámolóját a Bajnai Simor János Általános Iskola Epöli telephelyének működéséről. Az igazgató Asszonynak több kérdést is feltettek a képviselők, többek között az ún. "Csodaszarvas" programról, melynek keretében nyolc epöli kisgyermek

vehetett részt egy heti táborozáson, nagyon érdekes programokkal, a hitoktatásról, amely a tanrendbe építve működik és persze tájékoztatót hallottunk, a ma kikerülhetetlen feladatról, az on-line oktatásról.

Végül a képviselő-testület jó munkát kívánva, megköszönte az Intézményvezető Asszonynak beszámolóját.

Tácsik Attila polgármester úr tájékoztatta a képviselőket a jövő évi tervekről, melyek között szerepel egy pályázat benyújtása a Községi Óvoda épületének teljes körű felújítására, valamint a Tájház udvarában lévő közösségi tér kialakítására, felújítására. Természetesen minden évben a tervek között szerepel az utak és járdák felújítása is.

Tisztelt Hírmondó Olvasók!

2021-ben, éppúgy, mint a tavalyi évben a képviselők, a polgármester úr és a jómagam személyesen kézbesítettük, az egyösszegű karácsonyi támogatást a település 65 év feletti lakosainak. Fogadják szeretettel.

Kedves Epöliek!

A Bajnai Közös Önkormányzati Hivatal Bajnai Irodája és az Epöli Kirendeltség a karácsonyi ünnepek alatt ügyeleti rendszerben működik, azaz nem zár be, az elmúlt évekhez hasonlóan.

A két ünnep közötti munkanapokon a Bajnai Irodában mindig elérhetőek leszünk 8-12 óra között, az Epöli Irodában pedig, kérem érdeklődjének a 33/448-530-as telefonszámon a személyes ügyfélfogadásról.

A Bajnai Közös Önkormányzati Hivatal nevében áldott, békés, boldog karácsonyt és jó egészséget kívánok minden olvasónknak!

Elődné Lukács Erzsébet
jegyző

Jóga a Közösségi házban keddenként!

Szakácsné Szám Éva vagyok, két gyermek édesanyja, Szomoron lakom, és immáron 2 éve tartok heti rendszerességgel jógaórát Epölon, keddenként a Közösségi házban.

Köszönet az Önkormányzat támogatásáért.

A jóga az én életembe közel 10 éve lépett be.

Ez egy olyan rendszer, ami segíthet az önismeret útján, mivel megismerjük határainkat, mentális teherbírásunkat, egyben frissít és ellazít is.

A gyakorlatok mellett jut idő egy kellemes együttlétre is.

Ha kíváncsi vagy önmagad megismerésére és szívesen csatlakoznál egy olyan csapathoz, ahol az ászanázás mellett egy szeretetteljes közegben szeretnél fejlődni, várunk sok szeretettel.

Köszönöm

Karácsonyi időszak miserendje templomainkban

dec. 24. 16,00 Epöl Pásztorjáték, csillagszórógyújtás
20,00 Máriaalom 'éjféle' szentmise

dec. 25. **Karácsony** (Urunk születésének ünnepe)
9,00 Epöl
11,00 Dág

dec. 26. **Szent Család ünnepe**
9,00 Máriaalom
11,00 Dág

dec.27. **Szent János apostol vasárnapja**
9,00 Máriaalom (mise után borszentelés Szent János Apostol ünnepéhez kapcsolódóan)

dec.31. **vigília**
17,00 Máriaalom (év végi hálaadás és vigília)

jan. 1. **Szűz Mária Isten Anyja (PARANCSOLT FŐÜNNEP)**
9,00 Máriaalom
11,00 Dág
17,00 Epöl

jan. 2. 9,00 Máriaalom
11,00 Dág

jan. 5. 17,00 Epöl (vigília)

jan. 6. **Vízkereszt ünnepe (PARANCSOLT FŐÜNNEP)** szerda vízszentelés
17,00 Máriaalom

Könyvtár hírei

Engedjék meg, hogy néhány gondolatot és eseményt leírjak tájékoztatásképpen az elmúlt hónapokról.

A 2021-es év őszén először csatlakoztunk az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozathoz, melyen az iskolás gyermekekkel az Aradi vértanukra emlékeztünk meg. Játékos kvíz kérdések, keresztrejtvények segítségével ismerkedtek meg az aradi hősök neveivel. A József Attila Megyei és Városi Könyvtár részéről kis ajándékokkal ajándékoztuk meg a résztvevőket. A gyermekek számára társajáték délutánt terveztem, melyre előszeretettel jöttek. Nemrégiben indult Horgoló szakkörhöz is várjuk a jelentkezőket. Ezeket a kezdeményezéseket a jövőben is szeretném folytatni. Könyvtárunkban gyermek- és felnőtt olvasók vehetik igénybe a szolgáltatásokat: helyi kölcsönzés, könyvtárközi kölcsönzés, olvasótermi és folyóirat olvasási lehetőségek, számítógép-használat, internetelés a könyvtár hálózatán, WIFI biztosítása a látogatóknak, nyomtatás. Újításként fogjuk megvalósítani a Könyvtár Mozit, mint kulturális szolgáltatást, melynek ügymenete már folyamatban van. Ehhez a továbbiakban a megyei könyvtár biztosít a könyvtár részére elektronikai

eszközöket.

Az idei év őszétől egy nagyobb fába vágunk a „fejszénket”. A Nemzeti Művelődési Intézet a Magyar Teátrumi Társasággal együttműködésben 2021 szeptemberében már a hetedik Pajtaszínházi programját indította el, melynek keretében amatőr színjátszó körök létrejöttét kezdeményezi, melyre az idei évben Epöl települést választották Komárom-Esztergom megyéből. A pajtaszínházi csoportunk jelenleg 12 fővel, heti rendszerességgel próbál. A színjátszó csoport munkáját pedig a Magyar Teátrumi Társaság által biztosított mentor, Pápai Ferenc segíti. A kiválasztott darabot a VII. Pajtaszínházi szemlén fogjuk előadni a Nemzeti Színház stúdiószínpadán. Ezt megelőzően fogjuk itt Epölön is előadni, melyről a későbbiekben adok tájékoztatást az időpontról.

Közeledik a karácsonyi ünnep, és rövidesen beköszönt a téli szünet is, amit persze a gyermekek már nagyon várnak. Karácsony előtt négy vasárnapal kezdődik az advent ünnepe, amely már egy kis rá hangolódást hoz a karácsonyi ünnep hangulatához. Az idei évben hagyományteremtő szándékkal kezdeményeztem Epölön is az **”EPÖLI ÉLŐ ADVENTI KALENDÁRIUM”** megvalósítását, amely nagy érdeklődést mutatott már az elején a jelentkezők számából és a „Számvadászok” sokaságából. Ez egy közös közösségi élményt nyújt mindenki számára az adventi várakozás idejében. Hiszen néha a szülői segítséggel közösen keresik, találják meg a ”Számvadászok” az ablakot. Bízom benne, hogy azoknak is legalább annyi örömet okoz, akik estéről estére ki díszítik, mint azoknak, akik felkeresik és megcsodálják az epöli adventi ablakokat. Köszönöm, hogy ilyen sokat készültök, csinosítgatjátok, díszítitek az ablakot. Keressétek, találjátok meg, fényképezzétek le mind a 24-et, majd küldjétek be a képeket emailbe 2022. január 03.-ig a epol.konyvtar@kemszr.hu címre. A beküldők között, akik a legtöbb ablakot megtalálják, azok között 3 szerencsést sorsolunk ki.

Egy nemrégiben lezárult A karácsonyi rajzpályázat - „KÖZELEG A KARÁCSONY” - címmel résztvevőinek gratulálok. Nagyon sok szép rajz készült a három korcsoportban meghirdetett pályázatra, melyet az óvoda dolgozói bíráltak el. Az 5-7 éves korcsoportban az **I. helyezett Hanzlik Dominik, II. helyezett Burkodi Lelle, III. helyezett Balogh Boglárka Lídia.** A 8-10 éves korcsoportban az **I. helyezett Wencz Rebeka, II. helyezett Tibori Zsombor, III. helyezett Kis Márk Norbert.** A nyereményeket a Tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár és támogatásával átadtam a nyerteseknek december 17-én. Minden résztvevőnek gratulálok a rajzok meg tekinthetőek lesznek a Közösségi ház ablakaiban december 20-tól december 30.-ig.

Engedjék meg, hogy mondandóm végén kívánjak mindenkinek Békés, Aldott Karácsonyt és Boldog Új Esztendőt!

Vágenszommer Orsolya
közművelődési szakember

Epöli Óvoda éwertékelője

2021. december. A hónap, amikor egy újabb rendhagyó évre tekinthetünk vissza. Bár lassan már azt sem tudni, hogy mi számít rendhagyónak és mi rendesnek. Tavaly ilyenkor azt reméltünk, hogy magunk mögött hagytuk a nehezét. Nem lesznek újabb hullámok, lezárások-bezárások, lassan visszatérhet az életünk a megszokott medrére. Tévedtünk. Továbbra is aggódnunk kell szeretteinkért, a szokásosnál is jobban vigyáznunk gyermekeinkre és környezetünkre, miközben a két éve mindennapjaink részévé vált vírus számtalan olyan problémát is okoz, melyre senki nem számított.

Ebben a meglehetősen nehéz helyzetben engedjék meg, hogy a község óvodájának vezetőjeként szokottól eltérő éwertékelővel jelentkezzem. Tartózkodnék a számok, dátumok és események felsorolásától. Fontosak a számok, fontos a kronológia, de pont ugyanannyira lényegesek, mint amennyire szárazak. De nem ezért mellőzném őket. Intézményünk 2021-es éve nem ezek miatt lesz emlékezetes számomra és bízom benne, hogy Önök számára sem. Persze volt idén Szüreti rendezvényünk; felléptünk az Idősek Napján; tartottuk Tök Jó Családi Délutánt, Márton napi lampionos felvonulást. Sok-sok esemény, ami színessé tette óvodásaink napjait, nagyon jól éreztük magunkat, ünnepeltünk, neveltünk és bízom, benne hogy sikerült mosolyt csalunk a családtagok, ismerősök arcára is. Jó volt megmutatni az érdeklődőknek, hogy milyen aranyos, tehetséges és különleges gyermekek járnak óvodánkba. De nem kizárólag ezért éreztem különlegesnek a mögöttünk álló esztendőt.

Bizonyára többen tudják, hogy 2021 áprilisában csatlakoztam az óvoda és Epöl közösségéhez. Tele ötlettel, reménnyel és persze az ismeretlen helyzettel mindig együtt járó bizonytalansággal. Na ez az utóbbi oszlott el nagyon gyorsan, amit megismertem a gyerekeket, a szüleiket, az óvodánk dolgozóit és önkormányzatunk vezetőit, képviselőit, kollégáit, majd kicsit később a teljes falu közösségét..... pontosabban KÖZÖSSÉGÉT. Lehet, hogy kívülről érkezve számomra volt csak új ez az érzés, de amit tapasztaltam, az bőven felülírta a minket körülvevő világ problémáit, erőt adott az intézményünk előtt álló feladatok végrehajtásához. Mert mi másból lenne könnyebb energiát meríteni, mint abból, hogy mindenkin éreztük, hogy akár erón felül is tesz és segít? Éreztük, hogy a falu szívében viseli óvodánk és óvodásaink sorsát. Tapasztalhattuk, hogy ki-ki lehetősége szerint, önzetlenül segít. Volt, aki közösségi munkával (festettünk kerítést, javítottunk udvari játékokat, szépítettük a kertünket, fertőtleníttük a játszósobákat) volt, aki anyagi felajánlással és volt, aki egy tombola vagy belépőjegy megvásárlással járult hozzá ahhoz, hogy épüljön, szépüljön, fejlődjön a Tündérgert Ovi. Az Adománygyűjtő akciónkra és Szüreti Bálunkon közel egy millió Forintnyi támogatást kaptunk!

Megható volt látni, megélni és felemelő érzés most is visszagondolni arra, hogy a falu közössége milyen lelkesedéssel és odaadással állt egy emberként mellénk. Tényleg nem győzünk köszönetet mondani az Önkormányzatnak, a helyi és környékbeli vállalkozóknak, a

szülőknek és az epöli lakosoknak, hogy egy ilyen problémáktól terhelt évben is ennyi támogatásban, figyelemben, törődésben részesülhettünk. És tényleg nem tudok kiemelni senkit, így kiemelnék mindenkit: a KÖZÖSSÉGET. Ennek a tetre kész és aktív társaságnak köszönhető, hogy egy új mászókan és libikókán játszhatnak gyerekeink, új mozgásfejlesztő eszközökkel bővült készletünk, üzembe helyezhettünk egy légtisztító berendezést, ütészillapító burkolatot kapott udvarunk és rövidesen befejezzük egy biciklitároló építését, tavasszal majd egy új ivókútból olthatják szomjukat óvodásaink és még sorolhatnám.

2021 számomra erről szólt. Az összefogásról, a közösség teremtő erejéről. Arról, hogy sok minden megvalósulhat, ha együtt akarjuk, ha együtt teszünk érte. Köszönöm!

Kihasználva az alkalmat szeretnék az Óvoda dolgozói nevében mindenkinek boldog Karácsonyt és kellemes ünnepeket kívánni. Használjuk ki ezeket ritka nyugodt és meghitt pillanatokot, merítsünk erőt belőlük, hogy feltöltődve és vidáman vágjunk neki közösen a 2022-es évnek.

Kardos Boglárka
óvodavezető

Iskolai hírek

A karácsonyi ünnepek közeledtével békeességben és szeretetben eltöltött napokat, a téli szünet idejére nyugalmat és kellemes pihenést kívánok minden epöli diáknak és családjának.

Ez a tanév kicsit szabadabban kezdődött, mint az előző. S bár fokozottan figyeltünk továbbra is a fertőtlenítésre, már bejöhettek a szülők is az iskolába, már kicsit nyitottabban élhettük az életünket. Gondolkodhattunk programok szervezésében és az azokon való részvételben.

A 2021/2022-es tanévet a szeptember elsején megtartott tanévnitó ünnepséggel kezdtük. Tanulóink már augusztus vége óta készültek **Nagyné Zhorela Mária tanárnő** szervezésében.

Mivel ez az első tanítási nap is volt egyben, már rögtön a tanteremben és a padokban találtuk magunkat.

Szeptember 13-án szülői értekezlet keretében nyújtottunk tájékoztatást a szülőknek az iskola Covid intézkedési tervéről, a tanév rendjéről és a tervezett programjainkról.

Már az első héten elindult a hittan oktatás, a néptánc oktatás, sőt kicsit később a társastánc oktatás is.

Az iskolatej és iskolagyümölcs pályázatainknak köszönhetően, ezen termékek is az első héten már megérkeztek.

Szeptember 25-én iskolánk tanulói és pedagógusai is részt vettek a szüreti felvonuláson. A szülőkkel és a szorgos kis kezekkel segítettünk díszíteni a felvonuló kocsikat, majd a gyerekek felléptek a felvonulást követő rendezvényen **Márton Piroska néptánc oktató és Nagyné Zhorela Mária tanárnő** felkészítésével.

Wágenszommer Orsolya művelődés-szervező több

programot és versenyt szervez gyerekeinknek, melyért őszinte köszönettel tartozunk, így szeptember 27-én Víg Balázs író-olvasó találkozójára invitálta gyerekeinket.

Az október elejétől szervezett papír- és elektronikai hulladékgyűjtés lezárult. A cégek elszállították a gyerekek és szülők által összegyűjtött hasznosítható hulladékot. Az értük kapott összeget a gyereknapi rendezvényünk finanszírozására szeretnénk fordítani. Hadd mondjak köszönetet azon szülőknek, akik a hulladék átvételében segítséget nyújtottak: **Borhi Lászlónak, Budai Melindának és Wenczné Muszela Kamillának.**

Október 8-án került megrendezésre az idősek napja, melyen természetesen iskolánk tanulói is köszöntötték táncos fellépésükkel községünk idősebb lakóit. A műsor összeállítása **Márton Piroska néptánc oktató és Nagyné Zhorela Mária tanárnő** munkáját dicséri.

Október 12-én az ovisok kedves invitálására egy érdekes állati bemutatót vettünk részt, melyen madarakkal és kisemlősökkel, valamint azok viselkedésével ismerkedhettek meg tanulóink.

Október 15-én diákjainkkal egy iskolai kirándulás keretében tölthettünk el egy szép napot. Útunk először Tatára vezetett, ahol Dodo kisvonattal egy városnéző kirándulás keretében megismerkedtünk Tata nevezetességeivel, látnivalóival. Majd a Vár környékét és az Öreg tó partját barangoltuk be. Következő állomásunk a Fényes tanösvényhez vezetett. Őszintén mondom, ebben a szép őszi napsütéses időben, felemelő élményt nyújtott még nekem is a tanösvényen való séta. Kirándulásunkat a tatabányai Turul szobor, Tatabánya látképe és egy jó játszótéri játék zárta. Mindannyian élményekkel dúsan, felüdülve érkeztünk haza.

Az **Önkormányzat támogatásának** köszönhetően az idei tanévben is a tatabányai Jászai Mari Színházba vihetjük diákjainkat a tanév során 4 alkalommal. Lehetővé teszi ezt az a diákberlet, melyet Önkormányzatunk fizetett. A program első előadására október 19-én került sor, melyen a "Rumini" mesejátékot néztük meg.

Október 22-én ünnepélyes keretek között emlékeztünk az 56-os eseményekre. Köszönjük a szereplőknek a megható pillanatokot.

Az őszi szünet kellemes, pihentető napjai után újra elindult iskolánk pezsgő élete.

November 12-én az önkormányzat és az óvoda szervezésében ismét megrendezésre került a Márton-napi lámpás felvonulás. Örültem neki, hogy ez a szép hagyományunk újra felelevenítődött. Minden tanulóink részt vett rajta. Szerencsénk volt, mert az időjárás lehetővé tette, hogy a frissen készült lámpáskáinkkal körbesétálhassunk a falut. Köszönjük, hogy megint egy jó hangulatú, felejthetetlen nappal lettünk gazdagabbak.

November 24-én **Wencz Rebeka 4. osztályos, Csimár Anna és Hárfás Ramóna 3. osztályos tanulók** képviselték iskolánkat a Simor-napi rendezvények keretében az on-line olvasás és szövegértés versenyen. Köszönjük, hogy felkészültek és igyekeztek helytállni.

A Mikulás az idei évben is gazdag csomaggal lepte meg diákjainkat. **Köszönjük Epöl Község Önkormányzatának, hogy az idei évben**

támogatásukkal hozzájárultak a gyerekek öröméhez.

December 20-án hétfőn, adventi kézműves foglalkozással is hangolódunk a közelgő ünnepekre.

Természetesen izgatottan készülődünk a 2021-es év utolsó iskolai rendezvényére, amelyre már a tanulók, **Berkowicz-Somlai Anikó tanárnő** vezetésével hetek óta gyakorolnak. A karácsonyi műsor, melyre ezúton is tisztelettel hívom nemcsak a szülőket, hozzátartozókat, hanem a falu lakóit is:

2021. december 16-án 17.00 órakor kezdődik a Közösségi házban.

Ezúton mondok köszönetet kollégáimnak, akik az általam felvállalt rendezvényeket, programokat megszervezték, minden igyekezetükkel azon voltak, hogy azok színvonalasak legyenek.

A karácsonyi ünnepek közeledtével még egyszer szeretnék minden diákunknak és szüleiknek, pedagógus kollégáimnak és minden epöli lakosnak: **Békés, boldog karácsonyt kívánni.**

Dinnyés-Kardos Éva
intézményvezető-helyettes

Védőnő hírei

Kedves Családjaim!

Albert-Mérétey Bernadett vagyok, 2021.10. 11-től látom el ismételten a település védőnői teendőit.

Sokat gondolkoztam, miről is írhatnék nektek, mi az, amiben talán a legnagyobb kihívást látom a területen, ezen kis idő alatt, amióta ismét veletek dolgozhatok.

Amikor körvonalaztam magamban a járvány okozta káros hatásokat, amiből sajnos igen sok van, mindig egy közös momentum jött a felszínre, az éppen aktuális tanácsadóban megfordult családdal történő beszélgetés során: a túlzott TV és a mobil túl korai használata.

Kikérdezésem során nem egy-két családnál fordultak elő komoly viselkedésbeli, magatartásbeli és koncentrációs problémák. Amely először csak a családnak jelentenek akadályokat majd később közösségbe kerülésnél szembesül vele az anya és az apa, hogy mekkora eltérés is van a saját gyerekenél a többi gyerekhez képest. Sőt megfordultam már olyan családnál is ahol az alig 1 éves csecsemő, ügyesen játszott anya mobiltelefonján.

Hogy mit is okozhat a túlzott és túl korai televíziózás, mobilizálás a gyermeki agyban:

1. A baba idegrendszerét leterheli, sokszor nem érti, amit lát, nem tudja feldolgozni az információt, frusztrációt okoz, ami idegrendszeri tünetekhez is vezethet. Sokszor a nagyobb gyermekeknek is magyarázatra van szükségük, hogy a látottakat feldolgozzák, ezért szükséges a felnőtt jelenléte a mese nézésénél.

A gyermekek a mesében látott történéseket le is utánozzák, ezért érdemes kerülni a nem koruknak megfelelő, agresszív meséket.

A vibráló fények (mese csatornán pl. reklámok), erős hangok túlterhelik gyermeket, nehezebben alszanak el, éjszaka többször ébredhetnek.

2. Kevesebb a mozgás és a motiváció, hogy megismerjenek új dolgokat: súlygyarapodáshoz vezethet. Itt fontos megjegyezni, hogy a gyerekkorban kialakult rossz szokás, a felnőttkori marandó szokásink alapja, melegágya.

3. A baba szemére káros hatással van: sokszor mennek közel a televízióhoz, fárasztja a szemüket, későbbi rövidlátás kialakulásához vezethet

4. Beszédfejlődésre is káros hatással van: akiknél folyamatos háttérzajként működik a tv, sajnos előfordulhat a gyermekénél a megkésett beszédfejlődés, hadarás, érthetetlen beszéd.

5. Etetés a tv előtt: átmeneti örömet okozhat az anyának, hiszen egy rossz szokást alakítunk ki a gyermekünkben, nem tanulja meg a teste jelzéseit figyelni (teltségérzet, szomjúságérzet) nem beszélve arról, hogy a gyermekünk sokszor okkal étvágytalanabbak (pl. fogzás, betegségek korai szakasza, vashiány...), ők még tudják, hogy mire, mikor van szükségük.

Mikortól, mennyit és mit nézzenek a gyermekeink:

A szakemberek javaslata alapján, egy éves kor előtt semmi esetre sem javasolt sem a televíziózás, sem a mobil használata. Az televíziózás időtartama 15 perc és 1 óra között optimális és felnőtt felügyelete szükséges. Az egész napos háttérzajnak a fent felsorolt káros hatások miatt jobb mihamarabb végét venni. A gyermekünk korának megfelelő tartalmú, családi időtöltés legyen a tv-zés, persze néha elkerülhetetlen, hogy egyedül nézze a gyermekünk, de akkor tudatosan válasszunk tartalmat.

A digitális tartalmak használatánál az arany középút a legjobb: engedni, mert ez is az élet része, de tartani a mértéket. Fontos, hogy több mindennel ismertessük meg a gyermekünket, már a korai években számtalan játéklehetőséget, programot kínálni a gyerekeknek, hogy ne az állandó tévzés legyen a kedvenc időtöltésük.

A témával kapcsolatban is rendelkezésre állok, személyesen, telefonon:+36302661313 és e-mailen is : vedono@bajna.hu.

Békés, Áldott Ünnepeket Kívánok Mindenkinek!

Albert-Mérétey Bernadett
Védőnő

A BÚZAVIRÁG Népdalköréről....

Kedves Újságolvasók!

Szeretném Önökkel tudatni, hogy a dalkör nem szűnt meg, csak nem úgy működik, mint az előző években.

Sajnos a vírus miatt nem tudunk rendszeresen összejönni a próbákra. Más fellépést sem tudunk elvállalni. Ennek ellenére a faluban történő eseményekre, ünnepélyekre felkészültünk, közreműködtünk.

Január: A mise után a templomban, ének a doni áldozatokért.

Június: Trianoni emlékműsor. A „Turul szobornál” énekeltünk két aktuális dalt. Még ebben a hónapban közös kiránduláson vettünk részt epöli és bajnai résztvevőkkel. Lakitelekre utaztunk, ahol megtekinthettük a lakiteleki Hungarikum Ligetet és a Nemzeti Művelődési Intézet székházát. Sok mindent láttunk. Tanulságos, értékes nap volt.

Augusztus 19.: Szent István napi ünnepély. Mise után 2 dalt énekeltünk István királyról.

Szeptember 25.: Szüreti felvonulás. Két állomáson is énekeltünk 2-2 dalt. A színpadon is felléptünk vidám dalok éneklésével.

Október 8.: Idősek Napja. Két blokkban énekeltünk. Egy népdalsokrot és három különleges aktuális szép dalt.

Október 22.: Emlékező műsor 1956-ról. Az ünnephez illő 2 dalt énekeltünk.

A felsoroltakból is látszik, hogy az énekkar nem pihent egész évben, hiszen a fellépések előtt próbákra jártunk. Csak remélni tudjuk, hogy jövőre már rendszeresen találkozunk és új dalokat is tanulhatunk.

A közeledő ünnepekre minden kedves olvasónak kívánunk boldog, békés, áldott karácsonyi ünnepeket és egészségben, erőben telő sikeres, gondtalan új esztendőt!

Szatai Gyuláné
dalkörvezető

Sportegyesület hírei

Kedves Epöliek!

Ebben a szezonban a nagypályás bajnokságban neveztek, de sajnos nem tudunk elindulni, mivel az átigazolási időszakban a labdarúgók létszáma drasztikusan lecsökkent. Több kisebb település küzd ugyanilyen problémával. A Magyar Labdarúgó Szövetség szerencsére már felfigyelt erre a problémára. Szeptemberben leültünk egyeztetni Khéner Lászlóval az MLSZ megyei szövetségi igazgatójával. Létrejött egy új bajnokság Kistelepülések Labdarúgó Tornája néven. A tornára négy település nevezett. Dág, Máriaalom, Mogyorósbánya és Epöl. Az első tapasztalataink alapján ez a fajta bajnokság sokkal jobb, mint egy nagypályás bajnokság. Ősszel és tavasszal 3-3 fordulót jelent. Minden vasárnapra nincs „kötelező” foci, így sokkal szívesebben vesznek rajta részt a játékosok. A nap végén a rendező csapat megvendégeli a többi csapatot. A fordulók nagyon családi hangulatban

telnek. Az MLSZ részéről minden fordulón jelen van egy mentőápoló, játékvezető és egy szövetségi ellenőr. Az első torna Dágon került megrendezésre, második Epölon, a harmadik szintén Epölon, de Máriaalom szervezésében. Epöl csapatában minden korosztály lehetőséget kapott, 16 éves fiataltól az öregfiúig. A csapatunknak az első forduló nehezebben indult, de a következő fordulókra egy nagyon jó, erős csapat vált a „fiainkból”. A bajnokság tavasszal folytatódik újra. Az időpontokat a Facebook oldalunkon tesszük közé, amint meglesznek.

Külön köszönetet szeretnénk mondani Mészáros Istvánnak (Nusi néni), aki isteni finom szarvas pörköltet főzött nekünk, amivel megtudtuk vendéglenni a csapatokat november 6-án. A szarvashúst köszönjük Epöl Község Önkormányzatának. Büfé üzemeltetését köszönjük Tóth Attilának.

Tavasszal várjuk az érdeklődőket, szurkolóinkat újra a pálya szélére!

Megkérnénk azokat a fiatalokat, akik az öltözőnél szoktak esténként, délutánonként lenni, hogy ne vandáلكodjanak és ne szemeteljenek!

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet kívánunk!

Epöl SE vezetősége

Kedves Epöliek!

Augusztusban 26 tíz évesnél idősebb epöli gyermekekkel a Velencei-tó partján Gárdonyiban töltöttünk el 3 napot, napi háromszori étkezéssel. A „táborba” ingyen tudtuk elvinni a gyermekeket támogatóknak köszönhetően. Az első napon reggel elfoglaltuk a szállásunkat utána a gárdonyi strandon fürödtünk. Vacsora után a tó partján sétáltunk, ahol gyönyörködhattunk a naplementében. Lefekvés előtt a kisebb gyerekek együtt játszottak a nagyobbak beszélgettek. A második napon reggeli után vonattal átmentünk Agárdra onnan a tó partján sétáltunk vissza Gárdonyba. Ebéd után strandoltunk, vízi bicikliket béreltünk a gyerekeknek majd vacsora után visszamentünk Agárdra esti Naplemente hajózásra, amit a gyerekek nagyon élveztek. A látvány mesés volt. Este a szállás területén a gyerekek együtt játszottak, beszélgettek. Az utolsó napon a strandolás volt főszerepben. Négy vízi biciklit béreltünk ki a gyerekeknek. Két csapatot alkottak és sár csatát csináltak egymás ellen, amit nagyon élveztek. Este 6 óra után sajnos indulnunk kellett haza. A gyerekek nagyon sok élménnyel gazdagodtak. Büszkék is voltunk rájuk, mert mindenhol nagyon jól és illemtudóan viselkedtek. Reméljük lesz még lehetőségünk újra megszervezni!

Akik nélkül ez a tábor nem jöhetett volna létre:

Epöl Község Önkormányzat, Holofon Zrt, Zselló László,
Saródiné Belkovicz Mária, Vicze János, Markuj Endre,

Kiss Szilárd, Météor Kft, Bíró család, Barina család,
Kovács Edina, Vadvirág Presszó kihelyezett csoporban
gyűjtött pénz, Tóth Attila.

Nagyon szépen köszönjük a támogatásokat!

Kovács Edina és Barináné Major Edina
szervezők

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új évet
kívánunk kicsiny falunk lakóinak!

Kedves Epöliek és Epöli Gyerekek!

Mint Minden évben, idén is
meglátogattam az Epöli
gyerekeket, Csabival a
rénszarvassal, manóimmal és krampuszaimmal.
Sajnos idén nagyon sok csendes gyermekkel
találkoztam.

Kedves gyerekek!

Nem kell szegénylősnek lenni a mikulás nagyon
szeret titeket és nagyon szereti a szép verseket és
dalokat.

Remélem jövőre bátrabbak lesztek, és sok szépet
fogok hallani tőletek.

Már nagyon várom....

Szeretnénk megköszönni a hozzájárulást azoknak,
akik az idei évben segítettek nekünk abban, hogy
105 gyermek és 5 kisbaba találkozhasanak velünk.

Köszönjük szépen:

**Fábián István, TG and T Hungary Bt., Kis Szilárd
E.V., Csenki Mihály, Kovács Edina, Météor-Építő
Kft. Hanzlik Dekor, Badi Car, Wencz Bt., Tóth
és Társa E.V.**

Szervezők:

**Üveges Zoltán, Barina Edina, Kovács Edina,
Mészáros István, Békési Katalin**

Kedves Gyerekek. Viselkedjétek jól, tanuljatok
sokat és ígérem jövőre is meglátogatunk
benneteket.

Üdvözlettel:

Mikulás és csapata

TANÁCSOK NYUGDIJASOKNAK:

Veszélyes lehet az idősekre a kemény tél: a nehezen mozgó
idősebb emberek számára a havas és jeges idő beköszöntése
komoly kihívásokat jelenthet, sokan akár hosszabb időre is
saját lakásukban rekedhetnek, főleg most a járvány idején..
De a gondos tervezés és felkészülés révén, illetve a fiatalabb
családtagok, szomszédok és gondozók segítségével az idős
emberek is biztonságosan átvészelhetik a hideg hónapokat.

Megtöri a mozgáskorlátozottságot, egyensúlyzavart, vagy
egyéb egészségügyi okokat a levélseprés, hólapátolás, vagy
egyéb mozgásformák (pl.: a nyugdíjas torna), mert levegőn,
és emberek között vagyunk.

Nagyon fontos továbbá, hogy a lakás szellőzőrendszerei és a
kéménynyílásai is átjárhatóak legyenek, ugyanis a behavazott,
vagy befagyott szellőzők akár fulladást is okozhatnak. Ezért
szintén fontos előkészület lehet a téli hónapokban a füst- és
szénmonoxid-érzékelő műszerekbe új elemeket helyezni.

Mivel sok mozgásproblémával küszködő idős ember a hideg
idő miatt nem képes kimozdulni a lakásából, ezért mindig
fontos, hogy legyen valaki, aki elvégzi legalább az alapvető
élelmiszerek és gyógyszerek bevásárlását.

A különféle elektromos hőszugárzók extra meleget adhatnak
beépített fűtés mellett, de ezek az eszközök könnyen
tűzveszélyessé válhatnak, ha zárlatosá válnak, vagy hosszabb
ideig felügyelet nélkül hagyják őket.

A legfontosabb telefonszámokat érdemes mindig a telefon
közvetlen közelében tartani, hogy kéznél legyenek, ha baj
van, illetve nem rossz ötlet az idősebb emberek számára egy
könnyen használható és feltölthető mobiltelefont biztosítani
arra az esetre, ha esetleg a vezetékes telefonvonal megsérülne.

- Ha kint röpködnek a mínuszok, akkor is ügyeljünk,
hogy a lakáson belül se essen a hőmérséklet 19-20 fok alá.
- Figyeljünk, hogy idős rokonunk, ismerősünk ne
tartózkodjon kint, ha nagyon hideg van.
- Ha mégis kint tartózkodnak, tanácsos a réteges
öltözködés, ez jobban tartja meleget, mintha egy réteg
vastag ruhát vennénk fel.
- Fontos, hogy viseljenek kesztyűt, sálát, sapkát, bélelt,
téli cipőt. Ha arcuk és orruk elé is kendőt tesznek, azzal a
tüdejüket is megóvják a hideg levegőtől.
- Külön fontos, hogy egy idős ember ne tartózkodjon
kint a hidegben, ha megázott.
- Az idős emberek könnyebben szereznek fagyási

- sérüléseket is, ezért fontos, hogy alaposan be legyen bugyolálva minden testrészük, ha kint tartózkodnak.
- Fontos: a nem megfelelő anyagú ruha, melyben a test megizzad, ugyanígy a nagyon szűk ruhák is veszélyesek lehetnek, hisz ezek gátolhatják a vérkeringést.
- Az esések és az ebből következő sérülések elkerülése végett gondoskodjunk arról, hogy idős hozzátartozóink, ismerőseink környezetében el legyen lapátolva a hó, és felszórva a jeges lépcsők, járdák. (Erre a szomszédok is odafigyelhetnek... senkinek nem esik le a gyűrű az ujjáról, ha pár méter havat még ellapátol az idős, beteg szomszédja előtt is)
- Csúszásgátlós barázdált talpú cipővel is megelőzhetjük a bajt.
- Aki bottal jár, az pedig ügyeljen arra is, hogy botja vége ne kopjon simára, mert az is fokozhatja az elcsúszás esélyét.
- A nyugdíjas klubunk várja jövőre is a beszélgetni vágyókat: jó kis agytornával, énekléssel, versmondással, társasjátékokkal.
- A nyugdíjas torna pedig pótolni igyekszik a téli mozgáshiányt.

Blinczinger Marika

Tisztelt Epöli Polgárok!

A következőkben szeretném szíves figyelmükbe ajánlani az Országgyűlés által elfogadott új törvényjavaslatot, mely az apák helyzetén kíván segítséget nyújtani válóper esetén.

Gyermekelhelyezés: kinyílt a kapu az édesapák előtt

2021. november 13.

A héten elfogadta az Országgyűlés a közös szülői felügyeletről szóló, Varga Judit által benyújtott törvényjavaslatot. Szakértőkkel néztük végig, milyen változásra számíthatnak a szülők január elsejétől. Pszichológust kérdeztünk arról, hogy jó-e a gyermeknek az „egy hét anyánál, egy hét apánál”. Ríport.

Véget vethet az apukák ötvenes évek óta történő bebetonozásának – így értékeli lapunknak Kiss Csaba, az Apaszív Gyermekjogi és Családvédelmi Egyesület elnöke a november 9-én elfogadott közös szülői felügyeletről szóló törvényjavaslatot, amit Varga Judit igazságügyi miniszter nyújtott be még októberben a Parlament elé. Az új rendelkezés január elsején lép hatályba. A jogszabály lényege, hogy lehetővé teszi a közös szülői felügyelet bírói elrendelésének lehetőségét a gyermek érdekében abban az esetben is, ha ezt csak a szülők egyike kéri.

Nyertes–vesztes-helyzet, avagy a jelenlegi gyakorlat

Azelőtt, hogy részletesen felvázolnánk, pontosan miben és mi

módon jelent változást, nézzük meg a jelenlegi gyakorlatot. A házassági bontóperek többségét nők kezdeményezik. Ha a két fél megegyezik a közös szülői felügyeletről, tiszta sor, mert ha valóban nem ellentétes a gyermek érdekeivel, azt rendeli el a bíróság. Ám, ha nem születik egyezség a felek között, a bíróság dönt a szülői felügyeleti jogról, vagyis arról, melyik szülő gyakorolja a gyermek felett a kizárólagos szülői felügyeleti jogot. Ilyen esetben a bíróság szabályozza a kapcsolattartást is: a bevett gyakorlat szerint a különélő szülő kéthetente egy hétvégére, esetleg heti egy hétköznap délutánra viheti el a gyermeket.

Vagyis az a helyzet áll elő, hogy „*a bíróság szerint alkalmasabb szülő nevelheti száz százalékban a gyermeket, az egyezség nélküli ügyek esetében ez a személy 85-90 százalékban az anya*” – hangsúlyozza az egyesület elnöke. Szerinte a különélő szülő jelenleg ki van szolgáltatva nemcsak a gyermeket gondozó szülőnek, de a bíróságoknak is. Utóbbi kapcsán Kiss szigorúan fogalmaz: úgy véli, az ítélszék nem törődik sem a gyermek érdekeivel, sem a szülői jogokkal. Azzal pedig, hogy a bíróságok a 60-70 éves túlhaladott bírói gyakorlatot (hétfégi apuka) követik, egyenesen „*szociális halálra ítélik*” a gyermek és a különélő szülő kapcsolatát – hangsúlyozza. Hasonló véleményt fogalmaz meg lapunknak Tomasoovszki László klinikai felnőtt- és gyermekpszichológus, igazságügyi szakértő, aki szerint a gyermekelhelyezés több évtizedes bírói gyakorlata a klasszikus játékelméletnek megfelelő „*win-lose*” vagyis „*nyertes-vesztes*” szituációra van berendezkedve. Hiszen az egyik fél úgymond megnyeri a gyermek elhelyezését, amivel párhuzamosan a másik elveszíti. Ez a nyertes–vesztes-helyzet pedig szerinte ellentétes az alapvető emberi-szülői jogokkal, ugyanis mindkét szülőfélnek ugyanolyan joga és kötelessége a gyermek nevelése és gondozása, és ugyanúgy a gyermeknek is joga van mindkét szülőhöz, függetlenül attól, hogy a szülők úgy döntenek, hogy a jövőben nem kívánnak együtt élni.

Ezen a gyakorlaton kíván valamelyest változtatni a törvénymódosítás, ami a szakértők reményei szerint véget vet a futószalagon gyártott sablon-ítéletek korának. Kiss Csaba szerint a jogalkotó 60-70 éves lemaradást próbál pótolni, amit az Apaszív Gyermekjogi és Családvédelmi Egyesület teljes mértékben támogat.

Régóta meglévő társadalmi igényekre reflektál

Abszolút pozitívnak értékeli a jogszabályi módosítást Kölcseyi Soma családjoggyal foglalkozó ügyvéd is, mint rámutat: régóta meglévő társadalmi igényekre reflektál. A gyermekek mindenképp felett álló – nemzetközi egyezményekben is rögzített – érdeke kell, hogy meghatározza a bíróságok döntését – mondja. Ehhez adhat újabb eszközt a bíróságok kezébe a mostani módosítás, ami három pontban hoz változást.

Mint rámutat: a jogszabály továbbra is a szülők megállapodására helyezi fontossági sorrendben a hangsúlyt, ezért ahogy eddig,

úgy ezután is a szülők egyezsége lesz a döntő a szülői tevékenységük rendezésekor. A bírói gyakorlat eddig is lehetővé tette, hogy az édesanya és az édesapa azonos időtartamban gyakorolja a szülői jogokat és kötelezettségeket, amennyiben ebben állapodtak meg. Ám eddig nem volt nevesítve a váltott gondoskodás jogintézménye, most ezt a bírói gyakorlatot emeli be a jogalkotó a Polgári Törvénykönyvbe a módosítással.

A második, amiben újat hoz a jogszabály, az az, hogy amennyiben a szülők nem tudnak megállapodni, a bíróság az egyik szülő kérésére is dönthet a szülői felügyelet közös gyakorlásáról, amennyiben az a gyermek érdekében áll. „Dönthet a bíró”

– hangsúlyozza Kölcsényi Soma ügyvéd, hozzátéve, ez nem jelenti azt, hogy így is fog dönteni, de a jogalkotó megadja a mérlegelés lehetőségét az ügyben eljáró bírónak. A döntés során a bíróságnak mérlegelnie kell, hogy a gyermek testi-, szellemi és erkölcsi fejlődése miként biztosítható a legkedvezőbbben. „A bíróság a gyermek érdekét széles bizonyítás során eddig is meg tudta állapítani, ezután sincs ebben változás” – emeli ki a szakértő. Korábban a bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy egyes részjogosítványokon felül is megossza a szülők közötti jogokat, ezzel a lehetőséggel tehát kiegészült a bíróság lehetőségeinek tárháza.

A harmadik fontos pont, hogy a közös felügyelet elrendelése nem jelenti azt, hogy a feleknek automatikusan váltott gondoskodásban (fele-fele időtartamban) kellene gyakorolniuk a szülői jogokat és kötelezettségeket. A jogszabály arra is lehetőséget ad a közös szülői felügyelet fenntartásával, hogy a két fél különböző időtartamban nevelje a közös gyermeket. Ez esetben a bíróság a kapcsolattartást is szabályozása a szülők megállapodása szerint.

Váltott gondoskodás esetén nem kell gyerektartást sem fizetni?

A jogszabály ezt is félreérthetetlenül szabályozza, rögzítve, hogy „az, hogy a szülők a gyerekekről ugyanannyi ideig gondoskodnak, nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a bíróság – a szülők eltérő vagyoni- és jövedelmi viszonyaira, illetve életkörülményeire figyelemmel –, szükség esetén az egyik szülő részéről tartásdíj fizetési kötelezettséget állapítson meg”. Ez a passzus Kölcsényi szerint a Ptk. családjogi könyvének egyik fontos alapelvét: a gyengébb fél védelmét viszi tovább azzal, hogy kifejezetten rendelkezik a tartás elrendelhetőségéről is még váltott gondoskodás esetén is. „Senki se akarjon csak azért egyenlő jogokat, mert arra számít, hogy úgy nem merülhet fel a gyermektartás nyújtásának pénzbeli köteleessége, mert azt kell mondjam, ilyen esetek is voltak szép számmal a múltban” – hangsúlyozza. Mint kiemeli, amennyiben az egyik szülő jövedelme lényegesen meghaladja a másik szülőjét, akkor az a szülő, akinek a jövedelme annyival

magasabb, igenis fizessen tartásdíjat, nem a másik szülőre, hanem arra tekintettel, hogy a gyermek akkor sem szenvedhessen hiányt, amikor az alacsonyabb jövedelmű szülőnél van éppen. Szerinte az a fajta álláspont, hogy „csak azért, mert annyit vagyok vele, mint a másik, nem kell fizetnem, meglehetősen érzéketlen álláspont, hiszen matematikát igyekszik csinálni a gyerekből”.

Gyökértelenség-stabilitás

A váltott nevelés kapcsán a leggyakoribb ellenérv, hogy a gyermekben nem tud kialakulni a stabilitás, ami kulcsfontosságú a fejlődése szempontjából. Ezt a meglátást az új világ kihívásaihoz, helyzeteihez, feladataihoz abszolút nem illeszkedő, meglehetősen idejétmúlt szemléletnek nevezi Tomasovszki László klinikai felnőtt- és gyermekpszichológus. Mint kifejti: az emberiség mára teljesen mobilissá vált, nemcsak országon belül, de kívül is költözünk, ez a stabilitás iránti igény felül kell, hogy íródjon, és újra kell, hogy értékelődjön. Emellett a gyermekek esetében a fizikális környezet állandósága sokadlagos tényező a személyi környezet állandóságához képest, utóbbi sokkal nagyobb jelentőséggel bír. Hozzáteszi, hogy Hollandiában egyébként bevett forma az úgynevezett fészekmodell, ami azt jelenti, hogy a gyermek van stabil helyen, a szülők pedig meghatározott időnként váltják egymást: vagyis ők költöznek be és ki a gyermek számára fenntartott lakásba. Persze ehhez három, de minimum két lakásra volna szükség, így, bár ez a modell a szakértők többsége szerint működőképes, és figyelembe veszi a gyermek stabilitás iránti alapvető igényét, gazdaságilag sokak számára megvalósíthatatlan.

Mit mutatnak a kutatások?

Az első kutatások a skandináv országokban – ahol évtizedek óta preferálják az osztott elhelyezést – indultak el. Ezek közül példaként említi Tomasovszki László azt a svéd utánkövetéses vizsgálatot, aminek során több tízezer gyermeket vizsgáltak öt éven keresztül. A gyerekek között voltak, akik hagyományos családban nevelkedtek, voltak, akiknek a szülei elváltak, és a szokványos kapcsolattartással működtek, és voltak, akik váltott elhelyezésben nevelkedtek. A vizsgálat azt mutatta, hogy azoknak a gyerekeknek volt a legjobb a pszichés állapota, akik teljes családban növekedtek, őket követték az osztott elhelyezésű gyermekek, míg náluk kevésbé jó mentális állapottal bírtak a válás után hagyományos elhelyezésben nevelkedők. „Ezzel felfedezték a kanálban a mélyedést” – mondja Tomasovszki László, utalva arra, hogy a kutatás nem meglepő, de mint hozzáteszi, „legalább van egy nagylétszámú, utánkövetéses vizsgálat, ami bebizonyította, amit eddig is tudtunk”. Persze ez nem jelenti azt, hogy minden gyermek számára a váltott gondoskodás lenne a legjobb megoldás,

mert ahány gyermek és család, annyi személyiség, annyi igény, és annyi élethelyzet. A módosítás nem is ezt szeretné elérni, de azt igen, hogy ha az igény felmerül valamelyik félben, a bírónak

lehetősége legyen mérlegelni. Nem lehet figyelem nélkül hagyni a gyermek életkorát sem, mert természetesen más vonatkozik egy pár hónapos, vagy egy-két éves gyermekre, mint mondjuk egy 14 évesre.

Az előbbiek esetében Vekerdy Tamás például nemcsak, hogy helytelenítette, de egyenesen ellenezte az „egy hét anyánál, egy hét apánál” megoldást. Szerinte a még nem beszélő és nem szobatiszta kisgyerekeknek lehetőség szerint egyetlen stabil helyre és személyre van szüksége, amelyik és aki nem váltakozik, és ez az esetek többségében általában – ha a gyerek érzelmi igényeit és szükségleteit nézzük – az anya. A szakértők abban viszont egyetértenek, hogy minden családnak a nekik legjobb megoldást kell megtalálni, megteremtve a gyerek számára az érzelmi biztonságot.

Nőjogi szervezetek: újabb eszköz a bántalmazók kezébe

Alig jelent meg a javaslat, egyes nőjogi szervezetek nagy elánnal tiltakozni is kezdtek ellene. A NANE Egyesület, a PATENT Egyesület és a Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség közös közleményt adott ki, melyben leszögezik: az igazságügyi miniszter javaslata „nem pusztán nem védi meg a családon belüli erőszak áldozatait, hanem éppen ellenkezőleg: újabb eszközt ad a bántalmazók kezébe arra, hogy a szétválást követően is fenntartsák a bántalmazást, hatalmat tudjanak gyakorolni volt partnerük felett a közös gyerek(ek)en keresztül, és a nem bántalmazó szülő és gyermekei hétköznapi életvitelét ellehetetlenítsék”.

„A kapcsolati erőszak minden formáját elítéljük, de ez egész törvényt nem erről szól”

– szögezi le Kiss Csaba, az Apaszív Gyermejjogi és Családvédelmi Egyesület elnöke. Mint rámutat, alighanem félreértésről van szó az említett szervezetek részéről, mert „a törvénytervezet nem a gyermekeket bántalmazóknak adna több jogot, hanem a gyermek-szülő kapcsolatot igyekszik visszaemelni arra a helyre, ahol mindig is lennie kellett volna a jogban: egy szintre emelni az apa-gyermek kapcsolatot, az anya-gyermek kapcsolattal”. Megemlíti, hogy tavaly 15 600 házasság végződött válással a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint, míg a távollattal végződő családon belüli erőszakos esetek száma 2-300 eset. Az arány valamelyest sántít ugyan, és nem veszi figyelembe a magas látenciát, vagyis azt, hogy sok eset rejtve marad, de valamelyest mégis érzékeltetik ezek a számok a valóságot. Mint mondja, a megszavazott javaslat nem a kapcsolati erőszaknak kedvez, hanem jogot ad végre a gyermekeknek és az eddig kifosztott családoknak.

Akadályoztatás esetén szankciókat!

Fontos az is Kiss szerint, hogy az ilyen kapcsolati erőszakot hordozó családi esetek a válások számának elenyésző töredékét képezik. „A házasságon belüli érzelmi, akár

fizikai erőszak ugyanilyen arányban létezik, amelynek kárvallottjai nemcsak az édesanyák, de a férfiak és az édesapák is”. Emellett kiemeli, hogy a válást követően számos ügy megszüntethető a provokatív és szülői ellennevelést folytató „gondozó szülő” hatalmi helyzetének megszüntetésével. Aki a gyermek egészséges nevelésében nem akar együttműködni a békés együttműködő szülőitársával, az a nevelési helyzet elvesztésével nézzen szembe.

Hasonló véleményen van Tomasovszki László is, aki azzal egészíti ki Kiss álláspontját, hogy amennyiben az eddigi gyakorlattal szemben létrejön az a gyakorlat, hogy egyenjogúan, ugyanannyi időben, pontosan szabályozottan nevelheti anya-apa a közös gyermeküket, akkor nincs, ami indokolná a konfliktust és az agressziót. Mint mondja, jellemzően a problémák abból fakadnak, amikor a gyermekkel együttélő szülő akadályozza a gyermek kapcsolattartást a különélő szülővel. Ezeket a konfliktuslehetőségeket a kapcsolattartás pontos szabályozásával, ellenőrzésével, és amennyiben az egyik fél akadályozza a másikat szankcionálásával minimalizálni lehet.

Ám ahhoz, hogy ez gördülékenyen működjön, elengedhetetlen egy gyorsabb reagálású védőrendszer a pszichológus szerint. Jelenleg sajnos hónapok is eltelhetnek, amíg a hivatalok reagálnak egy bejelentett, huzamosabb idő óta fennálló kapcsolattartás akadályozására. Még több idő, amíg az intézmények meghozzák azokat a szankciókat, amivel kikényszeríthető az egyértelmű bírói ítéletbe foglalt kapcsolattartás megvalósulása. Mint mondja, tőlünk nyugatabbra bevett gyakorlat, hogyha az egyik szülőfél megfelelő indoklás és valós ok nélkül, huzamosabb időn keresztül visszatérően megakadályozza a kapcsolattartást akár passzív, akár aktív módon, önmagában megkérdőjelezi a nevelésre való alkalmasságát.

Ami pedig alapját képezheti a másik szülőfélnél való gyermekelhelyezésnek.

Probléma Tomasovszki László szerint az is, hogy mihelyst felmerül a családon belüli bántalmazás ügye, az emberek többségében a bántalmazó, alkoholistá apuka sztereotipizált képe rajzolódik ki, amiben bizonyos esetekben nyilván van is igazság. Ám szerinte probléma, hogy arról egyetlen szó sem esik a médiában, hogy nagyon sok olyan súlyos bűncselekménytípus létezik, amiben messze élen járnak a nők, ilyen például a csecsemőgyilkosság. Az érem másik oldala, hogy a javaslatokban a bántalmazás eszközeit látó nőjogi szervezetek egyfajta rendszerabúzust hajtanak végre azzal, hogy bekorlátozzák a különélő, tipikusan apukának a jogait olyan indokok alapján, amik irreálisak és irracionálisak is. Erről pedig a szakértő szerint szintén nem esik egyetlen szó sem.

A gyereket úgy kezelik, mintha a szülő tulajdona lenne

A nőjogi kritikák egyéb szakmai – jelen esetben pszichológiai – szempontokat is felvetnek. Tomasovszki László pszichológus szerint „*bizonyos feminista szervezeteknek el van torzulva a realitásérzékük*”.

Mint rámutat, sajnos sokszor lehet látni, hogy a gyereket úgy kezelik, mintha az anya tulajdona, sőt testének része lenne. Ez

pedig bizonyos én és testhatárbeli problematikát is felvet a pszichológus szerint, ami súrolja, sőt adott esetben ki is merítheti a súlyos személyiségzavar kritériumait. „*A gyermek sem az anyának, sem az apának nem tulajdona, hanem egy különálló individuum, akinek jogai és bizonyos korlátok között autonómiája is van*” – emeli ki.

A javaslat kritikája

Azzal együtt, hogy támogatja a javaslatot, Kiss kritikát is megfogalmaz. Szerinte az lenne a legjobb, ha alapértelmezett lenne, hogy a két – nevelésre érzelmileg, értelmileg, anyagilag alkalmas – szülőfélnek ugyanannyi joga van a gyermekéhez, és a gyermeknek is a szüleivel. Ezért úgy véli, nem a legmegfelelőbb a bírók kezébe adni a mérlegelés lehetőségét, hiszen szerinte a „*bírók túlterheltek, sok esetben érdektelenek, csak az vezérli őket, hogy lezárják az ügyet*”. Ezen változtathat szerinte az új jogszabály, ugyanis „*már nincs elhelyezési kényszer, megszűnhet a jobb szülő-rosszabb szülő vita*”.

Az intézményrendszer is megújításért kiált szerinte, véleménye szerint „*a gyámhatóságok alkalmatlanok*”, a családvédelmi szolgálatok pedig „*hatósági jogkör nélküliek*”. Az egyesület a joggyakorlat változásának és a családi együttműködés kialakításának elősegítésére szülői irodák létrehozását javasolja. Ezekben az intézményekben szakképzett, elfogulatlan pszichológusok, gyermekjogi szakemberek végeznék a munkájukat, közvetlen kapcsolatban az ügyekkel eljáró bíróságokkal. Az ő feladatuk lenne a dominanciára törekvő szülőfél játszmázásának kiszűrése.

Brutális rombolás a személyiségfejlődésben

Elszomorító, hogy a gyermekeket szó szerint „*járvulékos kérdésként*” kezelik a házassági bontóperek. Az pedig még inkább, hogy – tisztelet a kivételnek – de bizonyos körök abban érdekeltek, hogy az ügy minél hosszabb ideig elhúzódjon. A véget nem érő bírósági eljárások pedig elképesztő pszichés terheket ró a szülőkre, aminek pedig legnagyobb kárvallottja a gyermek. „*Bizonyos körök – válóperes ügyvédek, érdekvédő – önszerveződő csoportok abból élnek, hogy minél nagyobb szembeszegülést, ellenállást, tüzet szítsanak a felek között*”.

Minél jobban elhúzódik a válóper, annál nagyobb perköltség vándorol az ügyvédek zsebébe” – mutat rá Tomasovszki. Miközben az egész megosztásos játék brutális, az egész életére kiható rombolást végez gyermek személyiségfejlődésében. Mit fog megtanulni egy gyermek, ha abban nő fel, hogy a szülei, akik modellként funkcionálnak előtte későbbi életére vonatkozóan is, állandó háborúban, csetepatéban vannak egymással? – teszi fel a kérdést a pszichológus. „*Semmiképpen nem azt, hogyan lehet a másikkal együttműködni, békében élni, hanem ennek éppen az ellenkezőjét*”. A gyermek szülei elvetik a gyermekben ennek a szomorú történetnek a transzgenerációs továbbvitelét, vagyis ezt adja majd tovább a csemete az ő utódjainak, és így tovább.

A pszichológus szerint a válaszok korábbi gyakorlatának vadhajtásait már most is láthatjuk: a szingli-, és a mamahotel jelenség oroszlánrészben ugyanis ennek köszönhető. Úgy véli, az elhúzódó válások, együttműködni képtelen szülőpárok, a játszmák „*sajátságos nárcizmust is beletáplál a felnövekvő generációba*”, aminek hatására nem csoda, ha eldobható, lecserélendő, megunandó tárgyaként kezelik majd az az emberi kapcsolatokat.

Továbbra is várom a segítségre szoruló ügyfeleket, minden szerdán 8 - 12 óra között az epöli önkormányzat ügyfélfogadó helyiségében.

Szeretetteljes Karácsonyi Ünnepeket és

Boldog Új Esztendőt Kívánok!

Veszpréminé Koroknai Tímea
családsegítő

